

VEJLEDNING TIL FORBEREDENDE ÅLEGRÆSUNDERSØGELSER:

Formålet med undersøgelserne forklaret i denne vejledning er at få undersøgt potentialet for udplantning i forskellige områder samt at se på, hvordan livet er i de undersøgte områder inden en potentiel udplantning af ålegræs.

For at sikre størst mulig succes i forbindelse med udplantningen af ålegræs, er det vigtigt at vælge den rigtige placering af det nye bed, og det kan ikke gøres uden at besøge området og fastslå, om de rigtige forhold er til stede. Hvis forholdene i området er gode, og der måske endda er noget ålegræs i forvejen, vil det være en indikation af, at fremtidige indsatser i området med stor sandsynlighed også vil få en positiv tilvækst.

Vi vil også gerne følge udviklingen af livet i udplantningsområdet, da hovedformålet med udplantningen af ålegræsset er at skabe mere liv i området og en højere biodiversitet. Altså at sikre levesteder for smådyr og forskellige fiskearter. Ved at registrere antallet af forskellige arter i et område, kan vi sige noget om, hvorvidt der sker en positiv udvikling i biodiversitet.

FORBEREDELSE AF UNDERSØGELSERNE:

Det rigtige udplantningsområde kan man få en indikation af ved at anvende kortmateriale, men det er vigtigt, at man kommer ud og afsøger området for at sikre, at lokaliteten er egnet.

For at være sikker på, at man besøger de rigtige områder, er det nødvendigt med adgang til gode GPS-positioner. Det er altså vigtigt, at man sejler i en båd med GPS eller har adgang til en håndholdt GPS, da det er svært at orientere sig ude på vandet.

I vores dokument: "[Tjekliste til udvælgelse af område til udplantning af ålegræs](#)" kan I læse mere om udvælgelse af det rigtige område til udplantning af ålegræs.

UNDERSØGELSESTIDSPUNKT:

Det er fornuftigt at lave denne undersøgelse i august-start september. Ved at anvende dette tidspunkt kan man ofte få et godt indblik i, om ålegræsset står stærkt i området. For de frivillige er det også et godt tidspunkt at lave undersøgelser, da vejret normalt er godt, og havtemperaturerne er relativt høje.

UNDERSØGELSESMETODE:

Hvis der anvendes snorkeldykkere til at udføre disse undersøgelser, kan kameraet med fordel monteres på en længere rundstok (ca. 1,5 meter), så dykkerne kan bruge mere tid i overfladen, men stadig filme ved bunden.

Undersøgelserne foregår ved, at der udlægges en 100 meter synketov, diagonalt gennem området, der ønskes undersøgt. Tovet bliver monteret til ankre med bøjler i hver ende for at have en fast strækning. Tovet skal være udstyret med markeringer for hver 10 meter, så man ved rimeligt præcist, hvor bunden eller andre forhold ændrer sig undervejs.

Dykkere undersøger nu området ved brug af kameraer og skriveplade. Der dykkes i hold af mindst to dykkere grundet sikkerhed og så et større areal dækkes. De to dykkere svømmer parallelt med hinanden på hver side af synketovet. Den ene optager video under hele dykket, mens den anden laver registreringer på skriveplade. Begge dele bliver efterfølgende gennemgået og danner grundlag for registreringen i monitoringsskemaet og en samlet rapport. Videooptagelser analyseres i slowmotion for at sikre, at alt kommer med.

SKEMA TIL UNDERSØGELSE AF OMRÅDE TIL ÅLEGRÆSUDPLANTNING:

STATIONSOPLYSNINGER:

Prøvetager/dykker:		Dato:	
GPS-koordinater:			
Stationsnavn:		Klokkeslæt:	
Lufttemperatur:		Vandtemperatur:	
Vindstyrke:		Vindretning:	
Vanddybde:		Sigtbarhed:	

Andre kommentarer:

MÆNGDE AF ÅLEGRÆS I OMRÅDET:

Hvor meget ålegræs er der i området i forvejen? Det er vigtigt at vide, om der er ålegræs i forvejen, da det kan indikere, at nyt ålegræs kan vokse i området.

Andel af bunden dækket af ålegræs	0-20%	20-40%	40-60%	60-80%	80-100%
Ålegræsdækket					

Andre kommentarer:

BUNDFORHOLD:

Ålegræsset skal bruge sandbund for at vokse, og derfor at det relevant at se på bundforholdene i området, og om det er egnet til udplantning af ålegræs. Bundforhold registreres i klasserne: mudret/leret/siltet/sandet/gruset/stenet. Mudrede/lerede/siltede sedimenter hvirvles nemt op i vandet ved at skabe en let bevægelse hen over sedimentet eller presse hånden i sedimentet.

Sammen med den visuelle undersøgelse kan en måling af dybden af potentielt blødt materiale på overfladen være en god ide. Dette kan gøres ved at se, hvor langt en hånd kan stikkes ned i bunden uden brug af mange kræfter:

Dybde af mudder/blødt lag i cm:	
---------------------------------	--

Kryds af i skemaet, hvor meget af bunden på stationen, der tilhører de forskellige bundtyper:

Dækningsgrad	0-20%	20-40%	40-60%	60-80%	80-100%
Mudderbund					
Lerbund					
Siltet bund					
Sandbund					
Gruset bund					
Stenbund					

Andre kommentarer:

MÆNGDE AF FEDTEMØG OG ANDRE HURTIGTVOKSENDE ALGER:

Høj biomasse af hurtigtvoksende makroalger (tang) vil skabe ekstra lyssvækkelse i nye udplantninger, ligesom det indikerer eutrofieringspres (overgødsning af havet) og potentielt iltsvind. Det er vigtigt at vide noget om mængden af disse arter i området, da de kan indikere dårlige forhold for ålegræsset.

Kryds af i skemaet, hvor meget af den angivne type alge, du vurderer, der er i området:

Mængde:	Intet	Lidt	Noget	Meget	Rigtigt meget
Søsalat					
Fedtemøg					
Andre hurtigtvoksende trådalger					

Andre kommentarer:

REGISTRERING AF ALGEBELÆGNING PÅ EKSISTERENDE ÅLEGRÆSBEDET:

Registrering af algebelægning på ålegræsbedet kan give en indikation af eutrofieringspresset i området. Disse kan angives som en dækningsgrad, hvor mængden af ålegræsset, der er dækket med alger, registreres.

Kryds af i skemaet, hvor stor en del af ålegræsset, du vurderer, er dækket af en algebelægning:

Andel af ålegræsset	0-20%	20-40%	40-60%	60-80%	80-100%
Algedækket					

Andre kommentarer:

VURDERING AF DYRETÆTHEDER (KRABBER, MUSLINGE- OG SANDORMETÆTHEDER):

For at få indblik i livet i ålegræsbedet, er en vurdering af tætheden af forskellige dyrearter rigtig godt.

Arter som krabber, muslinger og sandorme kan faktisk have en negativ indvirkning på ålegræssets succes, så derfor kan disse være ekstra interessante et få registreret.

Mængde:	Ca. antal	Ca. antal per m ²	Få	Nogle	Mange	Rigtig mange
Krabber						
Sandorme						
Muslinger						
Snegle						
Søstjerner						
Nålefisk						
Kutlinger						
Hundestejler						
Læbefisk						
Rejer						

Andre kommentarer:

ÆKSEMPEL PÅ ALGEBELÆGNING PÅ ÅLEGRÆS:

Dette eksempel kommer fra vejledningen, du også kan finde på denne hjemmeside: <https://marinnatur.dk/media/72654/faerdig-guide-til-aalegraes-3-maj.pdf?si=XitEBqZMymE34uh>

